UUTISET

Valitettavasti on varauduttava siihen, että leikkaukset painottunevat suhteessa eniten Suomeen ja muihin varakkaisiin maihin. **RYHMÄPUHUJA JANNE SANKELO, KOKOOMUS**

Kreikka saamassa lisäaikaa säästötalkoisiin

Päätös seuraavan tukierän maksusta lykättiin ensi viikkoon. Valtiovarainministeri Jutta Urpilaisen mukaan Suomi voi hyväksyä Kreikan lisäajan, jos se ei merkitse lisärahoitusta.

LEFTERIS PITARAKIS/AP/LEHTIKUVA

Kreikan parlamentti hyväksyi viime viikolla yhteensä 13,5 miljardin euron lisäleikkaukset. Säästöjä vastustavissa protesteissa syyttävä sormi on osunut varsinkin tiukkaa talouskuria vaativaan Saksaan.

BRYSSEL (MT)
Euromaat ovat taipumassa lisäaikaan Kreikan säästöohjelmassa. Maa ei kuitenkaan vielä maanantaina saanut kipeästi tarvitsemaansa 31,5 miljardin euron lainaerää.

”Tutkimme kaikkia vaihtoehtoja Kreikan velkataakan saamiseksi kestävälle pohjalle”, euroryhmän puheenjohtaja **Jean-Claude Juncker** sanoi Brysselissä euromaiden valtiovarainministerien kokouksen päätteeksi.

Käytännössä Kreikan säästöohjelman aikataulua lykättäisiin kahdella vuodella. Financial Times -lehden tietojen mukaan Kreikka saisi myös joitakin helpotuksia esimerkiksi irtisanottavien julkisen sektorin työntekijöiden määrään.

Rehn kiittelee edistystä

Alkuperäisen tukiohjelman mukaan Kreikan julkisen velan osuus bruttokansantuotteesta piti laskea 120 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

Maan talouskehitys on kuitenkin ollut ennakoitua heikompaa ja velkasuhteen odotetaan nousevan tänä vuonna yli 190 prosenttiin. Nyt tavoitevuotta siirretään kahdella vuodella eteenpäin. Yhtenä syynä Kreikan yhä pahenevaan lamaan on pidetty liian kireitä säästötoimia.

EU-komission ennusteen mukaan jo viidettä vuotta taantumassa oleva Kreikan talous supistuu tänä vuonna kuusi prosenttia ja ensi vuonna vielä neljä prosenttia. Sen jälkeen alkaisi hidas elpyminen.

Eurojohtajat olivat tyytyväisiä Kreikan parlamentin viime viikolla hyväksymiin uusiin leikkauksiin ja työmarkkinauudistuksiin.

”Sanojen takana on nyt myös tekoja”, talouskomissaari **Olli Rehn** hehkutti.

Rehnin mukaan on väärin väittää, että Kreikka ei olisi tähän mennessä tehnyt yhtään mitään.

”Kreikan hintakilpailukyky on jo palautunut 2000-luvun nousukautta edeltäneelle tasolle. Eläkeikä on nostettu 67 vuoteen ja esimerkiksi terveydenhuollossa sähköinen reseptijärjestelmä on tuonut miljardien säästöt”, komissaari luetteli.

Lisäajan hintalappu ainakin 15 miljardia

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilaisen** (sd.) mukaan Suomi on valmis harkitsemaan lisäaikaa Kreikan tukiohjelmaan.

”Lisäaikaa voidaan katsoa, mutta se pitää pystyä hoitamaan ilman lisärahaa.”

Näkemys voi nousta ongelmaksi, sillä arvioiden mukaan kahden vuoden pidennys tukiohjelmaan vaatisi ainakin 15 miljardin euron lisärahoitusta.

Jos hallitukset eivät suostu lisärahoitukseen, yhtenä vaihtoehtona voisi olla Euroopan keskuspankin voittojen käyttäminen Kreikan lainoittamiseen.

Esillä on ollut myös saatavien leikkaaminen, eli se, että osa nykyisistä tukilainoista annettaisiin anteeksi.

Todennäköisimpänä pidetään kuitenkin monimutkaisia järjestelyjä, joissa Kreikan valtio myy velkakirjoja maan pankeille, jotka puolestaan saavat vakuuksia vastaan rahaa Euroopan keskuspankista.

Euromaiden valtiovarainministerit kokoontuvat puimaan Kreikan ongelmia jälleen ensi viikon tiistaina. Viimeistään silloin on tarkoitus päättää seuraavan lainaerän maksusta ja tukiohjelman mahdollisesta lisäajasta.

NIKLAS HOLMBERG

Keskusta perää EU-maksuun alennusta

Keskustan mielestä Suomen EU-jäsenmaksuun pitää saada alennusta, jos hallitus ei onnistu tulevissa rahoitusneuvotteluissa.

Alennuksia on muillakin nettomaksajamailla, kuului perustelu, kun eduskunta keskusteli tiistaina EU:n rahoituksesta vuosina 2014–2020 sekä maatalouspolitiikan linjauksista.

Keskustan eduskuntaryhmän mielestä hallitus on ottanut riskin korostamalla tavoitteistaan vain unionin rahoituksen leikkaamista.

”Onko varmaa, etteivät hallituksen ajamat leikkaukset korota Suomen nettomaksuosuutta, heikennä aluepolitiikkaa tai pienennä suomalaisille viljelijöille maksettavia yksikkötukia?” keskustan ryhmäpuhuja **Jari Leppä** kysyi.

Lepän mukaan tiukimmalle leikkauslinjalle ilmoittautuneelle voi käydä vanhanaikaisesti: muut jakavat euroja, kun Suomi tuijottaa prosentin kymmenyksiä.

Keskustan mielestä hallituksen on turvattava alue- ja rakennepolitiikkaan ja maatalouspolitiikkaan käytettävien varojen säilyminen nykytasolla.

”Rahoituskehysratkaisua ei saa maksattaa Itä- ja Pohjois-Suomella, viljelijöillä eikä muillakaan maaseudun ihmisillä.”

Lepän mukaan suomalainen maatalous kamppailee ennennäkemättömän kannattavuuskriisin kourissa, mutta hallitus ei ole tehnyt mitään tuottajien tilanteen helpottamiseksi.

”Päinvastoin kotimaiset budjettileikkaukset on kohdistettu viljelijöille moninkertaisina.”

Kokoomus: Alennukset pois

Keskustan ryöpytyksen kohteena oli erityisesti kokoomus, jonka ryhmäpuhuja **Janne Sankelo** puolestaan vakuutti hallituksen ajavan Suomen etua, vaikka korostikin juuri Lepän parjaaman tiukan budjettikurin säilymistä.

Sankelon mukaan Suomi ei liittynyt EU:hun tukirahojen vuoksi ja säilyy ”tukevasti” nettomaksajana myös jatkossa.

”Turha kuvitella, että päässisimme vapaamatkustajina. Jollemme maksa, emme saa takaisin.”

Sankelon mielestä Suomen tulee juuri oikeudenmukaisuuden vuoksi ajaa nykyisistä maksualennuksista luopumista. ”Jäsenmaksualennukset muiden kustannuksella ovat iltalypsyä.”

”Erityisolot ymmärretty”

Kokoomuksen mukaan hallituksen tavoite on pitää Pohjois- ja Itä-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityisrahoitus 35 eurossa asukasta kohden ja säilyttää maaseudun kehittämisvarat.

”Valitettavasti on varauduttava siihen, että leikkaukset painottunevat suhteessa eniten Suomeen ja muihin varakkaisiin maihin. Vaikka emme karsisi komission pohjaesitystä, toisi EU-budjetin kasvu meille takaisin enintään neljäsosan lisämaksuista.”

Sankelon mukaan maataloutta on voitava harjoittaa jatkossakin koko EU:n alueella ja Suomen erityisolot on myös kuultu ja ymmärretty eurooppalaisten päättäjien keskuudessa.

Sankelo siteerasi kuitenkin vanhaa EU-hokemaa, jonka mukaan ”kaikki on auki niin kauan kunnes yksityiskohdat on sovittu”. Hän kannusti hallitusta päsmäröinnin sijasta ”Suomen kokonaisedun” huomioon ottaviin ratkaisuihin.

EIJA MANSIKKAMÄKI

PÄIVÄN KYSYMYS

Kissoja joudutaan pelastamaan puista hyvin harvoin.

Työllistävätkö eläimet pelastuslaitosta?

Eläimet ovat työllistäneet Tohmajärven pelastuslaitosta viime aikoina. Maanantaina majava kaatoi puun tielle Sinisentien ja Lahdentien risteyksessä. Kaatuessaan puu hajotti liikenneopastemerkin.

Pari viikkoa sitten pelastuslaitos irrotti jäihin juuttuneen joutsenen Akkalan kylän Humalalammesta. Tapauksista kertoo verkkopalvelu *www.tilannehuone.fi*.

Työllistävätkö eläimet paljon niillä nurkilla, pelastuspäällikkö Esko Hätinen Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksesta?

Vuosittain saamme 80–90 eläinpelastustehtävää koko maakunnan alueella. Kaiken kaikkiaan erilaisia hälytyksiä tulee lähes 3 000 eli eläimiin kohdistuvia on verrattain vähän.

Millaisia tapaukset yleensä ovat?

Valtaosa niistä on hyötyeläimiin liittyviä. Navetassa lehmiä on pudonnut lietelantalaan tai laitumella juuttunut ojaan. Pelastuslaitos auttaa myös etsimään karanneita eläimiä.

Syksymmällä on tyypillisesti jäihin pudonneita koiria ja hirvenmetsästysaikana hirviä. Joutseniakin on ilmoitettu, mutta yleensä ne eivät ole jäätyneet kiinni vaan pääsevät itse lentoon. Olen ollut myös irrottamassa kanahaukkaa katiskasta eli laidasta laitaan on tapauksia.

Kissoja pelastetaan puista hyvin harvoin. Myöskään majavat eivät juuri aiheuta vahinkoja. Ne tekevät patoja, mutta harvoin niistä tulee meille ilmoituksia.

KATJA KOLJONEN

POP Pankeilla taakkana paljon ongelmaluottoja

POP Pankkien liikevoitto väheni toista miljoonaa euroa vuoden takaisesta. Kolmanneksen lisäys vuodessa järjestelemättömissä saamisissa huolestuttaa.

Korkokatteen heikkeneminen näkyy POP Pankkien tammi–syyskuussa. Liikevoittoa tuli yhteensä 29,2 miljoonaa euroa. Vertailutulos oli 30,3 miljoonaa.

Toimitusjohtaja **Heikki Suutala** POP Pankkiliitosta luonnehtii tulosta olosuhteisiin ja toimintaympäristöön nähden hyvin tyydyttäväksi.

”Korkokatteen aleneminen rasittaa yleisesti pankkeja, meitä ja muita”, Suutala kommentoi.

POP Pankeissa korkokate väheni yli viisi prosenttia ja muut tuotot puolitoista. Henkilöstömenot pysyivät ennallaan. Muut kulut nousivat hiukan.

Finanssivalvonta katsoo hyvin matalan korkotason painavan kannattavuutta etenkin pankeissa, joilla korkokate muodostaa suuren osan tuloista.

”Ne ovat tyypillisesti pienimpiä pankkeja”, apulaisjohtaja **Jukka Vesala** kirjoittaa syksyn katsauksessa.

”Talletuskorot korkealla”

Suutala syyttää talletuskorkojen kovaa hintaa. Ne ovat usein yli vuoden euriborin. Pankit nostavat lainamarginaaleja pärjätäkseen. Kilpailu on kovaa.

”Talletuskorot ovat irtautuneet euribor-ohjauksesta”, Suutala sanoo.

Suutala odottaa euriborin tilalle uutta viitekorkoa viimeistään vuonna 2015. Pankkien liikeviditeettiä koskevia säädöksiä uusitaan silloin EU-tasolla.

Ongelmaluotot kasvussa

Ongelmaluotot POP Pankeissa lisääntyivät edelleen. Järjestelemättä niitä oli 45,5 miljoonaa euroa, kolmannes enemmän kuin vuosi sitten.

”Seuraamme tilannetta tarkoin ja tarvittaessa puutumme. Onhan nousu iso”, Suutala myöntää.

Järjestelemättömiä saamisia POP Pankeilla oli nyt hieman enemmän kuin alkukesällä, 1,26 prosenttia luottokannasta. Niitä oli kaksinkertaisesti pankkien keskiarvoon verrattuna.

POP Pankit varautuvat matalan korkotason jatkumiseen. Uudet asiakkaat syynätään tarkasti. Vanhojen asiakkaiden lainantarve pyritään tyydyttämään.

Korkolattiamalli on POP Pankkien lanseeraus asuntoluottoihin. Niissä sovitaan vähimmäiskorko. Sitä ei tunneta muissa suomalaispankeissa eikä ulkomailla.

Suutalan mukaan korkolattialainojen markkinaosuus on muutamia kymmeniä prosenttia ryhmän asuntolainoissa. Malli pysyy valikoimissa.

Henkilökuntaa POP Pankeista on vähennetty kolmisenkymmentä vuodessa. Eläkkeelle lähtijöiltä vapautuvia paikkoja ei ole täytetty.

Vakavaraisuudeltaan POP Pankit ovat maan parhaimmistoa, 20,7 prosenttia. Ryhmä koostuu 36 itsenäisestä paikallispankista.

JUHANI VIITALA

Kiinteät laajakaistaliittymät Pohjoismaissa

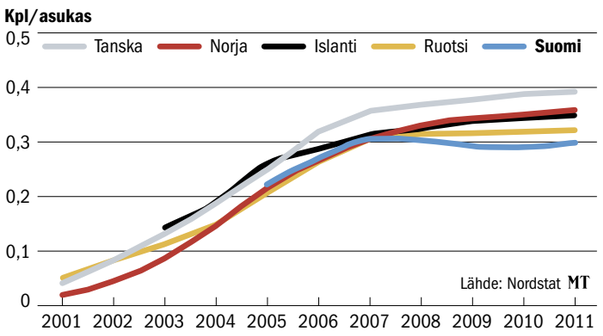

Suomen Laajakaista kaikille -hanke ei vielä näy tilastossa.

Laajakaistan levinneisyys EU-maissa

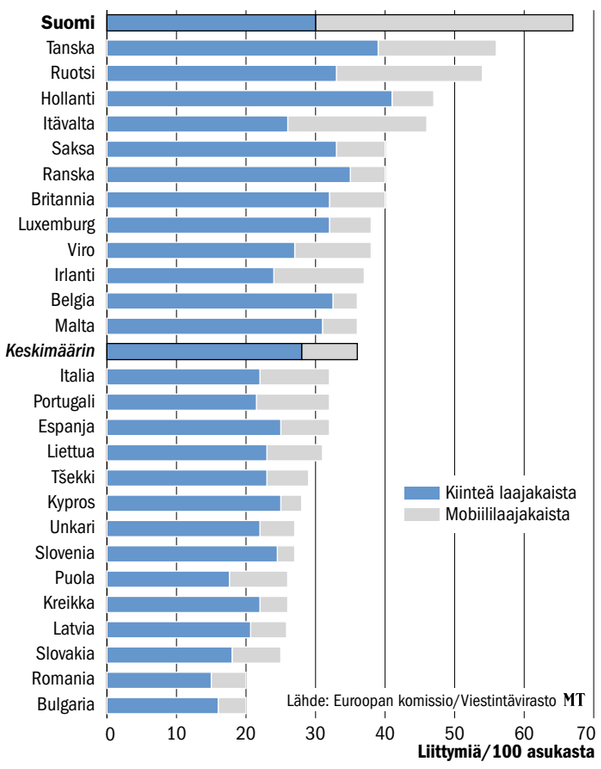

Laajakaistaliittymiä Suomessa eniten henkeä kohden EU:ssa

Television katselu netissä lisääntyy

Suomi oli viime vuoden lopun EU-tilaston kärjessä, kun mitataan laajakaistan yleisyyttä. Se, että Suomi asetti ensimmäisenä maailman maana laajakaistayhteyden yleispalveluvelvoitteeksi, tuottaa hedelmää.

Maailmanlaajuisesti kärkitilat menevät kuitenkin Aasiaan.

Kiinteän laajakaistan yleisyydessä Suomi asettuu EU-komission tilastossa vain niukasti EU:n keskiarvon yläpuolelle sijalle 10. Olemme jäljessä muun muassa kaikista muista Pohjoismaista, osoittaa myös yhteispohjoismainen telealan tutkimus Nordstat.

Langattoman laajakaistan kysyntää nostaa niin meillä kuin muualla älypuhelinten kasvava suosio. Niinpä langaton yhteys on kiinteää yleisempi, olkoonkin, että valtio tukee kiinteän laajakaistaverkon rakentamista myös haja-asutusalueille.

Valokuidun rakentamishankkeet ovat kuitenkin toden teolla päässeet käyntiin vasta tänä vuonna.

Langattomien määrässä olemme EU:n selvä ykkösmaa. Langattoman tiedonsiirron määrä kasvoi viime vuonna 84 prosenttia, mikä on Nordstatin mukaan alle kolmannes vuoden 2009 huipusta.

Nopean tiedonsiirron kanssa yleistyy myös television katselu netin kautta. Yli puolet suomalaisista katselee televisio-ohjelmia tai niitä vastaavia tallenteita tietokoneelta. Tämä selvisi lokakuun lopulla julkaistusta Viestintäviraston katsauksesta.

> Alle 34-vuotiaista jo lähes yhtä moni katsoo televisiota netistä kuin tavallisesta antenni- tai kaapelivastaanottimesta.

Alle 34-vuotiaista jo lähes yhtä moni katsoo televisiota netistä kuin tavallisesta antenni- tai kaapelivastaanottimesta.

Laajakaistayhteyttä käyttävien IPTV-liittymien määrä ylitti alkuvuodesta 200 000:n rajan, ja määrä kasvaa nopeasti. Luvun voidaan siis laskea tarkoittavan niitä koteja, joissa televisiota katsellaan ensisijaisesti laajakaistan kautta.

Vertailun vuoksi voidaan todeta, että antennitalouksia oli Finnpanelin mukaan elokuussa noin 1,2 ja kaapeli-TV-talouksia noin 1,1 miljoonaa.

KAIJALEENA RUNSTEN

Suomi on langattoman laajakaistan kärkimaa EU:ssa, Hollanti kiinteän.

LUKUJA

Joka toinen surffaa kiinteällä

Internetyhteys oli 88 prosentilla kotitalouksista vuoden 2011 lopussa. Alle 50-vuotiasta yhteys oli 95 prosentilla, yli 65-vuotiaista vähän yli puolella.

Laajakaistayhteyden käyttäjistä puolella oli kiinteä laajakaista, 28 prosentilla oli mobiililaajakaista ja 22 prosentilla sekä mobiili- että kiinteä yhteys.

Kiinteitä laajakaistaliittymiä oli kesäkuun lopussa yli 1,6 miljoonaa.

Niistä 11 prosenttia oli nopeudeltaan alle 2 megabittiä sekunnissa, 17 prosenttia 2–4-megaisia, 23 prosenttia 4–10-megaisia, 38 prosenttia 10–25-megaisia. 11 prosenttia on nopeampia kuin 25 megaa sekunnissa.

Mobiililiittymiä, joissa käytetään tiedonsiirtoa, oli kesäkuun lopussa 5,1 miljoonaa eli yksi suomalaista kohden.

Lähteet: Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ja Viestintävirasto

TALOUDESTA LYHYESTI

Kreikka myi velkakirjoja

Kreikka myi tiistaina lyhytaikaisia valtion joukkovelkakirjalainoja 4,1 miljardin euron arvosta. Tarkoitus on täyttää aukkoa rahoituksessa, joka syntyy, kun luvattu EU:n ja IMF:n lainaerä lykkäytyy todennäköisesti ensi viikkoon.

Kreikka tarvitsisi perjantaina noin 30 miljardia euroa vanhojen lainojen erääntyessä.

Saarioisen tehtaiden väki palasi töihin

Elintarvikekonserni Saarioisen työntekijät palasivat töihin tiistaina. He marssivat ulos viime perjantaina vastalauseena irtisanomisille. Mielenilmauslakkoon osallistuivat työntekijät Kangasalan Sahalahdella, Valkeakoskella ja Huittisissa.

Saarioinen on yt-neuvottelujen päätteeksi irtisanomassa 164 henkilöä. Työntekijöiden mukaan osa vähennyksestä olisi pitänyt toteuttaa lomautuksilla.

Venäjältä kaasuputki Italiaan ohi Ukrainan

Venäläinen valtion kaasuyhtiö Gazprom aloittaa uuden kaasuputken rakentamisen Venäjältä Mustanmeren, Bulgarian ja Balkanin läpi Etelä-Italiaan. South Stream -putki kiertää Ukrainan.

EU:lla on kilpaileva hanke Kaspianmeren kaasun kuljettamiseksi Turkin kautta Eurooppaan. Nabucco-putki vähentäisi EU:n riippuvuutta Venäjän kaasusta, jonka osuus EU-maiden kaasunhankinnasta on 30 prosenttia.